

Vi Föräldrar **TEST**

William, sex månader,
gillar att titta och känna
på alla roliga figurer.

BANKA, KASTA, BITA – babygymmets leksaker ska tåla tuffa tag

Babygymmets leksaker ger barnet möjlighet att titta, känna, lyssna och upptäcka på egen hand. Olika modeller finns, från enklare gym till "upplevelsecenter". Vi lät fyra familjer testa och tycka till.

Av: Anna Gardberg Foto: Theresia Bråkenhielm, Per-Åke Uddman
Köpställen på sid 94

Ett babygym kan vara en uppskattad och praktisk första leksak. Barnet får prova nya färdigheter i sin strävan att försöka nå den där roliga figuren som hänger ovanför huvudet.

En del gym är i mjuka material, andra av hårdplast eller trä. Några av dem erbjuder en massa aktiviteter, kanske med både ljud och ljus – andra är enklare.

En del föräldrar menar att de inte hade kunnat klara sig utan ett babygym under barnets första

halvår, andra säger att deras barn varit tämligen ointresserat och att gymmet ganska snart har ställts i förrådet.

Ett allmänt råd är att inte låta barnet ligga alltför långa stunder på rygg under gymmet. Barnet behöver även få ligga på mage och på så sätt träna sina muskler i rygg, nacke och armar. Variation är bra. En del gym är utformade för att användas också när

Mjuka gym bättre för de minsta barnen – vänd ▶▶

forts

barnet ligger på mage, med leksaker på mattan och på sidorna.

Efter att ha låtit fyra familjer med barn i "baby-gym-ålder" – mellan två och sex månader gamla – testa gymmen under ett par veckor, kan vi dra några slutsatser:

► De mjuka gymmen med mjuka leksaker verkar, enligt testfamiljernas slutsatser, passa de yngsta barnen bäst. Medan de gym som har leksaker i hårdplast, och som erbjuder mer variation, uppskattas mer av de lite äldre barnen.

► Många gym är också pedagogiskt genomtänkta och mångsidiga, men en tanke kring de mest avancerade gymmen är att barnet där matas med upplevelser i stället för att självt få söka dem.

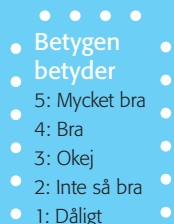
► Ett "löst" gym där man själv lägger en filt eller lekmatta under, är att föredra framför gym med fasta mattor, som kan vara svåra att hålla rena, särskilt om de bara kan tvättas för hand. ■

Så gick testet till

Vi valde ut åtta babygym, varav ett helt nytt som är på väg ut på den svenska marknaden. Det nya gymmet fick dock lyftas ur testet då det inte klarade säkerhetskraven, se artikel på nästa uppslag. Vi lät fyra familjer med barn i åldrarna 2,5 månader till sex månader prova gymmen under ett par veckor. Alla gym är testade av alla familjer.

Föräldrarna fick kommentera för och nackdelar. De fick fundera över aspekter som: Är gymmet lätt eller svårt att montera? Kan gymmets lekmatta användas separat? Är det enkelt att flytta och ta med sig? Lätt att rengöra? Verkar barnet tycka om det? Hur väl fungerar leksakerna? Finns några tveksamheter om säkerheten? Kan leksakerna tas ner och lekas med separat? Familjerna fick betygsätta varje gym på en skala 1–5.

Konsumentverkets Åsa Lindquist har bedömt babygymmen ur säkerhetssynpunkt. Gymmen har inte testats på laboratorium utan

Bra kanter

Lilla Spöket Laban

(Rätt Start)
Handtvätt
Cirkapris: 629 kr

Beskrivning: Mjukt gym med mjuka leksaker som fästs med kardborreband, och som kan tas bort och användas separat. Matta med löstagbara bågar. Prasslande sol och spöke i mattan.

Föräldrarna tycker:

- + "Lättmonterat och enkelt att stuva undan."
"Fint och estetiskt tilltalande – inte så grälla färger, bra med mjuka leksaker och att de kan lekas med separat, samt att mattan kan användas separat."
"Smidigt att ta med sig på resa. Bra med saker som fångar blicken även när barnet ligger på mage, mattans kanter ger bra stöd när barnet rullar runt och när det tar spjårn med fötterna."
- "Möjligen lite tråkigt i längden för det lite äldre barnet som kan tänkas vilja ha mer action."
"Bågarna sitter lite väl lågt, jobbigt med handtvätt, mattan svår att få ren."
"Ganska tråkiga färger, onödigt dyrt."

Föräldrarnas betyg: 3

MIN FAVORIT
William
6 månader

Little Tikes 5-i-1

(Akta)
Cirkapris: 595 kr

Beskrivning: Gym i hårdplast med ljud, musik och ljus som blinkar. Vinkeln på gymmets lekpanel kan varieras. (Fler funktioner finns, till exempel kan det göras om till lekbord, men föräldrarna har bara bedömt gymfunktionen.)

Föräldrarna tycker:

- + "Stabilt och robust, enkelt att flytta. Blir aldrig tråkigt, roliga upplevelser som ljudeffekter och musik."
"Fyraåriga syskonen gillar det."
- "Gymmet har en tendens att glida iväg."
"Hög och skrämmande musik, barnet blev skrämt."
"Otymligt. Barnet tröttnar direkt, hon är för liten och när inte leksakerna."

Föräldrarnas betyg: 2,5

MIN FAVORIT
Ejse,
3 månader

Miracle Milestones Magical Mobile Gym

(Fisher-Price)
Handtvätt
Cirkapris: 699 kr

Beskrivning: Mjuk matta. Tre ben och mobil i hårdplast, hängande leksaker både i "taket" och på sidorna. Ljud- och ljuseffekter, melodier och rörelser (kan väljas bort om så önskas). Mattan, och flera leksaker, kan användas separat.

Föräldrarna tycker:

- + "Fantastiskt fint, enkelt att sätta ihop, stabil ställning. Både rörelse, ljud och ljus att upptäcka. Bra med volymkontroll. Leksakerna på bågar enklare att ta bort eller flytta."
"Leksakerna kan lekas med separat och även hängas på varierande höjder. Mattan är lätt att torka av."
"Genomtänkt, barnet underhöll sig självt långa stunder, rogivande prat och musik. Lampa, spegel och glada ansikten uppskattades."
- "För platt och hård matta, och för liten för barnet att snurra runt på. Barnet matas för mycket med upplevelser i stället för att självt få söka dem. Påfrestande sångröst."
"Barnet blir lite passivt och lyssnar bara, att batteri behövs kan vara krångligt."
"Otymligt."

Föräldrarnas betyg: 3,5

MIN FAVORIT
Molly,
2,5 månader

Rangliga bågar,
bra kanter

Lamaze

(Jensen)
Maskintvätt
Cirka pris: 629 kr

Beskrivning: Mjuk matta med två bågar, tre avtagbara leksaker (prassel, spegel, bjällror). Vändbart: Ena sidan med enkla kontrastfärger i rött/svart tänkt för det minsta barnet, nästa sida flerfärgad. Mattan kan användas separat.

Föräldrarna tycker:

- + "Bra idé med de enkla kontrastfärgerna, bra kant runt mattan, enkelt att bära och ta med sig."
- "Praktiskt och pedagogiskt, mångsidigt. Barnet gillade leksakerna."
- "Barnet gillar att titta på den röd-vit-svarta mattan, som är enkel att torka av."
- "För plottrigt och alltför många färger på ena sidan."
- "Rangliga bågar."
- "Bågarna ramlar ner hela tiden, leksakerna hänger väl högt och lockar inte heller så mycket, svårt att rengöra leksakerna."

Föräldrarnas betyg: 3

-

Leksakerna
fungerar dåligt

**Taf Toys
Junior Gym**

(NJ Trading)
Handtvätt (leksaker)
Cirka pris: 549 kronor

Beskrivning: Gym i hårdplast med tre hängande (löstagbara) mjuka leksaker (prassel, bjällror, spegel) fästa i resårband med kardborre. Lös matta i fleece ingår.

Föräldrarna tycker:

- + "Enkelt att montera, söt design."
- "Bra med mjuka leksaker, barnet gillar solen."
- "Färgglatt, leksakerna enkla att greppa, passar det lilla barnet."
- "Gulligt, fina och snälla leksaker som uppskattas."
- "Plastigt och icke-robust, tråkigt. Resåren i ett leksaksband gick sönder och speldosa i blomman fungerade bara en kort stund, och batterierna går inte att byta."
- "Leksakerna hänger för långt ner, i barnets ansikte."
- "Väl enkelt."
- "Magert utbud av leksaker och aktiviteter, svårt att få leksakerna rena med handtvätt."

Föräldrarnas betyg: 3,5

Konsumentverkets kommentar: Viktigt att se till att de gröna plastfötter som benen står på sitter fast. Om de lossnar finns en risk att barnet, om det lyfter ställningen, kan få in ett av gymmens smala ben i munnen.

MIN FAVORIT
Elias,
3 månader

Chicco

(Arnewid)
Cirka pris: 359 kr

Beskrivning: I hårdplast med bärhandtag. Leksaker (bollar, pip, snurr, skrammel) på sidorna och tre hängande, avtagbara, som sitter fast i plastband vars längd kan varieras.

Föräldrarna tycker:

- + "Stabilt, enkel att flytta, många funktioner. Leksakerna även roliga att leka med var för sig. Bra med leksaker på flera nivåer och även på sidorna."
- "Fungerar även bra att ställa framför babysittern."
- "Enkelt att rengöra."
- "Barnet fick självt loss de hängande leksakerna – de vita banden lossnade för lätt."
- "Barnet tycker om att titta på alla grejer men lyckas inte nå och använda allt. Otypligt."
- "Väl höga ljud från snurrkulan och när de hårda hängleksakerna slår i varandra."

Föräldrarnas betyg: 4

Konsumentverkets kommentar: De vita plastband som leksakerna hänger i kan orsaka obehag, eventuellt kräkningar, om bebisen leker med leksakerna separat och får in banden långt i munnen.

Klumpig matta

Jolly Baby Happy Dog

(Libro Kids)
Handtvätt
Cirka pris: 599 kr

Beskrivning: Stoppad, "bullig" matta med löstagbara bågar. Mjuka djur, hårda ringar, prassel, bjällror. Flera leksaker avtagbara. Mattan kan användas separat.

Föräldrarna tycker:

- + "Enkelt att bära med sig och stuva undan. Barnet gillade hundens prassliga öron."
- "Fint och färgglatt, variationsrika leksaker som kan tas av."
- "Behagligt ljud."
- "För många färger. Märklig, bullig matta som inte verkar behaglig för bebisen att ligga på och omöjlig att rulla runt på."
- "Svårt för barnet att ligga på mage då hon får kämpa för att hålla huvudet uppe ovan kudarna. Svårt att nå leksakerna. Leksakerna på mattan är inte avtagbara vilket är obehagligt när hon ligger på dem. Opraktiskt med handtvätt."
- "Alldeles för mjuk matta, barnet 'drunknar' i den och blir irriterat."

Föräldrarnas betyg: 3

Konsumentverkets kommentar: Det kan finnas en risk för att ett par leksaker, som är fästa i mattan med band, kan träs i varandra och därmed bilda en ögla, som barnet kan fastna i om oturen är framme.

Tänk på det här när du köper babygym – vänd ▶▶▶

De mjuka gymmen passade de minsta barnen bäst, ansåg testfamiljerna.

Bästa köpråden

Babygym omfattas av standarden för leksaker. Åsa Lindquist på Konsumentverket kan med den standarden som grund, och med tanke på de incidenter de har fått rapporterade till sig, ge några råd inför köp av babygym.

Det här bör man tänka på:

- ▶ Be om information om gymmet i butiken. Se till att en bruksanvisning följer med och att alla varningar är på svenska.
- ▶ De leksaker som hör till babygymmet ska vara robusta; tåla att kastas, bankas och bitas i utan att gå sönder.
- ▶ Små barn undersöker och provar alla saker genom att stoppa dem i munnen. Därför finns det risk att små delar kan fastna i barnets strupe och sugas in i lungorna med andningsluften. Hos Konsumentverket finns en testcylinder – en plasthylsa som är lika stor som strupen på en treåring, cirka 3,2 cm i diameter. De småsaker som får plats i cylindern måste man vara försiktig med, då de utgör en kvävningrisk. Cylindern kan beställas via Konsumentverket, eller läs mer på deras hemsida, www.konsumentverket.se
- ▶ Små bollar och andra runda saker kan vara farliga även om de inte ryms i cylindern. De ska vara minst fem centimeter i diameter.
- ▶ Tänk på att klippa bort alla plastmärken, plasttrådar till prislappar med mera. Och se upp med påklitrade delar som kan tas loss.
- ▶ Fyllning som "knastrar" kan vara farlig om överdraget går sönder och innehållet är av till exempel plastpärlor, liksom riven skumgummi eller nötskal.
- ▶ Se upp för långa, utskjutande delar, som barnet kan få in i munnen.
- ▶ Mjuka djur och liknande ska tåla tvätt. Ögon, nosar, knappar och andra detaljer ska sitta ordentligt fast.
- ▶ Eventuella snören och snoddar ska inte vara längre än 22 centimeter. Barnet kan trassla in sig.
- ▶ Små barn är känsliga för höga ljud. Lyssna själv: Är ljudet besvärande? ■■■■

Vi Föräldrar upptäckte farligt gym

Bland de åtta testade gymmen fanns ett alldeles nytt gym, tänkt att komma ut på den svenska marknaden under våren. Det kommer från italienska Aprica och har fått uppmärksamhet för sin fina design. Tyvärr visade det sig under testets gång att gymmet inte höll måttet. De mjuka leksaksfigurena är fästa i långa, hårda gummisnoddar som i sin tur är fästa i hårda plastringar som sitter runt rundstavar i gymmets "tak".

När ett av testfamiljernas barn drog i leksaken brast ringen och gick sönder i flera smådelar. När Konsumentverkets Åsa Lindquist provdrog i en andra leksak hände samma sak. Enligt henne är det allvarligt att plastringarna bryter och bildar smådelar efter-

som de, om oturen är framme, kan fastna i barnets hals. Åsa Lindquist ger även gymmet en allvarlig anmärkning för de långa, hårda gummisnoddar som leksakerna är fästa i.

– Om de lossnar och barnet stoppar den hårda snoddändan i munnen kan det leda till obehag och kräkreflexer.

Enligt tillverkaren är gymmet CE-märkt och ska därmed uppfylla alla säkerhetskrav. Men enligt Åsa Lindqvist är CE-märkningen ingen säkerhetsgaranti.

Den svenska importören har valt att inte släppa gymmet på den svenska marknaden.

Apricas babygym säljs än så länge bara i Italien.